

Sivistyskeskus

Toimintakertomus 2017

Kirjasto- ja kulttuuripalvelut

Vuoden 2017 alusta voimaan tulleen uuden kirjastolain myötä kirjastossa järjestetyt tapahtumat (+25 %) ja niiden osallistujamäärät (+12 %) kasvoivat. Myös e-aineistojen käyttö kasvoi (e-kirjat 8 %, lehdet 48 %). Uusi laki myös poisti varausmaksut, millä oli kahdensuuntaisia vaikutuksia; toisaalta varausten ja Vaski-kuljetusten määrä kasvoi kovasti ja mm. lasten aineiston varauksia on tehty paljon. Toisaalta ns. täsmävarausten teko on vähentänyt muuta lainaamista, kirjallainaus laskikin -6 %. Eniten laski musiikkiäänitteiden lainaus, lähes -20 %. Asukaslukuun suhteutettu lainaajien määrä on hivenen kasvanut vuonna 2017.

Yhteistyö koulujen ja päiväkotien kanssa jatkui vilkkaana kirjaston mediakasvatussuunnitelman mukaisesti. Lisäksi AVI-avustuksilla on toteutettu Lukulehmät-hanketta, jossa tarkoituksena on ollut lisätä lasten lukuharrastusta ja osana ilmiöpohjaista oppimista tutustuttaa lapset suomalaiseen maaseutuun ja eläinten hyvinvointiin. Toinen AVI-avusteinen hanke on ollut Eskareiden ensiaskeleet mediapolulla, jossa eskarit ovat mm. pelanneet ja valokuvanneet tableteilla ja harjoitelleet kuvanlukutaitoa. Esikoululaisten mediataito-opastus liitettiin 2017 pysyvänä osana mediakasvatussuunnitelmaan.

Kirjastossa yksi vuoden keskeinen teema oli esteettömyys ja saavutettavuus. Celia (ent. Näkövammaisten kirjasto) palvelujen siirryttyä yleisiin kirjastoihin asiakkaiksi ovat tulleet uudet asiakasryhmät. Lisäksi EU:n esteettömyysdirektiivin myötä julkiset palvelut joutuvat tarkistamaan palveluiden esteettömyyttä ja saavutettavuutta. Kirjaston Celia-asiakkaiden määrä kasvoikin kolminkertaiseksi ja Celia-aineistojen lainaus +93 %. Kirjasto järjesti yhdessä Raision vanhus- ja vammaisneuvostojen ja eri vammais- ja potilasjärjestöjen kanssa Samalla viivalla – esteettömyys ja saavutettavuustapahtuman, joka onnistui erinomaisesti ja loi hyvät yhteistyösuhteet em. järjestöjen kanssa. Tapahtumasta päätettiin tehdä toistuva.

Suomi 100 – juhluvuosi näkyi koko vuoden toiminnassa. Kirjaston elokuvasarjat, tapahtumat ja näyttelyt keskittyivät teemavuoden ympärille, loppuhuipennuksena oli Suomi 100 joulun avaus – tapahtuma 5.12. Kirjastotalossa. Tapahtumassa oli useita satoja osallistujia.

Raision museo Harkon kävijämäärä kasvoi vuonna 2017 41,6 % eli yhteensä 7 118 kävijää. Vuoden aikana oli neljä näyttelyä, kolme pop up -näyttelyä ja Kaksipäinen -taidenäyttely Saksassa ystävyyskaupunki Elmshornissa. Vuoden menestyjä oli Sipilät – suvun sävyjä, jossa kävi 2 573 kävijää.

Vuoden 2017 pedagogisena painopisteenä oli mobiiliopastusten ja -näyttelyiden kehittäminen. Museonjohtaja aloitti syksyllä 2017 Kaanaan koulun 3-6 luokkien valinnaisten oppilaiden kanssa Taidetuokio-projektin, jossa tuotetaan lukuvuotena 2017 - 2018 kolme verkkonäyttelyä museoiden kokoelmista.

Kulttuuripalvelut osallistui Piirteitä Pernon kartanon ja sen omistajain historiasta kertovan julkaisun toteuttamiseen, julkaisija oli Raisio-seura.

OKM-rahoitteinen lastenkulttuurin saatavuuden parantamisen hanke Yhtä sirkusta jatkui Friisilän ja Kerttulan kouluilla, Friisilässä sirkuskerholla ja Kerttulassa valokuvauskerholla. Nuorisosoittokunta aloitti Friisilän koulun 1. ja 2. luokkalaisille orkesterikoulu-toiminnan.

Suomi 100 – juhluvuosi näkyi monin tavoin kirjasto- ja kulttuuripalvelujen toiminnassa ja tapahtumissa ja juhluvuoden myötä luotiin uusia, yhdistysten ja eri toimijoiden välisiä siteitä ja toimintamalleja.

Liikunta- ja nuorisopalvelut

Liikuntapalvelut

Liikuntapalvelujen toiminnan ja talouden toteutuma 2017 oli lähes suunnitelmien mukainen.

Kokonaiskustannusten toteutuma 3.542.805 € eli 101,1 budjetoidusta. Tuottojen toteutuma oli 937.425 € eli 86,4 % budjetoidusta. Tuotot toteutuivat muilta osin suunnitellusti, mutta Uintikeskus Ulpukan kävijämäärä ja tuotot jäivät alle tavoitteen. Kävijämäärä nousi kuitenkin edellisvuodesta 4.412 käyntiä.

Henkilöstötilanteessa ei ollut muutoksia vuoden aikana.

Liikuntapalvelujen ohjattujen ryhmien määrät, tilaisuuksia 1.517 ja kävijät 26.478, tilaisuuksissa olivat edellisen vuoden tasolla. Liikuntapaikkojen käyttöasteet ovat säilyneet korkealla tasolla. Sisäliikuntatilojen ja isojen ulkokenttien käyttö oli kovaa. Sisäliikuntatilojen käyttöaste oli 82 %, mikä on hyvää tasoa. Nurmikenttien ja jalkapallonurmien käyttömäärä on kasvanut vuosi vuodelta. Ulpukan kävijämäärä jäi edellisvuodesta ja suunnitellusta. Kävijämäärään alkuvuodesta vaikutti taksojen tarkistukset, syyskausi alkoi lupaavasti isommilla kävijämäärillä kuin aiemmin, mutta loppuvuodesta taas jäätiin aiemmasta. Ulpukan 20-vuotispäivää vietettiin avoimien ovien päivänä kesäkuussa. Jäähallien käyttöasteet ja kävijät pysyivät aiempien vuosien tasolla. Jäähalliyhtiön isännöinti siirtyi seurojen RNK ja STR hoidettavaksi alkuvuodesta.

Kerttulan Liikuntahallin peruskorjauksen 2-vaihe toteutettiin kesän aikana. Tässä vaiheessa uudistettiin hallin matalan osan katteet, hallin sähköt ja valaistus, ilmastointikoneet sekä yläkatsomot. Vaisaaren kentän perusparannussuunnitelma tehtiin kentän pinnoittamiseksi jalkapallonurmella ja rahoitus saatiin vuodelle 2018. Kentälle on huomioitu ylipainehallin toteuttaminen, mikäli seuralähtöinen hanke etenee. Kerttulan kuntopolun väylää parannettiin ja kaikille kuntopoluille tuli uudet opastaulut.

Liikunta- ja nuorisopalvelut osallistuivat monin eri tavoin Kirjastotalon ja raisiolaisten yhdistysten järjestämiin tapahtumiin. Seuraparlamentin ja koulujen yhteistyössä järjestettiin liikuntakerhoja kaikille perusopetuksen kouluille. Tunnustukseksi liikunnan ja urheilun edistämiseksi tehdystä arvokkaasta työstä, Varsinais-Suomen Urheilugaalassa, Suomen Olympiakomitea, Liikkuva koulu -ohjelma sekä Lounais-Suomen Liikunta ja Urheilu ry. myönsivät Raision Sivistyskeskukselle Vuoden koulu ja seura-yhteistyö -kunnianosoituksen Varsinais-Suomessa 2017. Kumppanuus -seurojen kanssa sujui tiiviisti. Seuraparlamentti kokoontui 4 kertaa vuoden aikana. Kokouksissa käsiteltiin yhteisiä asioita mm. liikuntaympäristöjen kehittämistoimia, sähköistä Seuraverkkopalvelua ja erilaisia teemakampanjoita liikunta-aktiivisuuden lisäämiseksi erityisesti lasten ja nuorten liikunnassa. Rajattomasti liikuntaa Turun seudulla -hankkeen yhdessä OKM:n kanssa kehittämä Seuraverkkopalvelu Raisiossa käyttöön ensimmäisten joukossa perusavustuksen käsittelyssä. Palvelu kokoaa seuratiedon kerran vuodessa kuntien ja muiden toimijoiden käyttöön ja se kokoaa seuratiedon myös likiliikkuja.fi-palveluun. Vuoden aikana toteutettiin eri yhteisöjen toimesta useita tapahtumia Suomi 100 yhdessä -teemalla. Liikunta- ja nuorisopalvelut olivat mukana Kirjastotalon tapahtumissa. Päätapahtumana kansalaisjuhla 5.12.2017.

Liikuntapalvelut osallistuivat edelleen Rajattomasti liikuntaa Turun seudulla -hankkeeseen. Hankkeessa kehitetään mm. sähköisiä palveluja kunnille, seuroille ja asukkaille sekä henkilöstön ja urheiluseurojen osaamista koulutuksia järjestämällä. Henkilöstö oli aktiivisesti mukana seutuyhteistyön kehittämissä.

Nuorisopalvelut

Nuorisopalvelujen toiminta ja talous toteutui lähes suunnitelman mukaisesti. Kokonaiskustannukset olivat 1 304 009 € eli 99,6 % budjetoiduista. Tulot 236 341 €, ylittyi 11 % budjetoiduista.

Henkilöstötilanne säilyi aiemman kaltaisena. Etsivän nuorisotyön kaksi vakanssia saatiin vakinaistettua, kun aiemmin ollaan toimittu määräaikaisilla työsuhteilla johtuen hankerahoituksesta. Sopimuksen mukaisesti Raisio on hoitanut myös Ruskon etsivän nuorisotyön asiakkaat. Etsivän nuorisotyön piiriin Raisioon ja Ruskoon on tullut tarkasteluvälillä 23.10.2016–18.10.2017 yhteensä 63 uutta asiakasta, joista tavoitettujen määrä on 45 nuorta. Tarkastelu on OKM:n raportin mukainen.

Nuorisotilojen kävijämäärät ja aukiolot toteutuivat edellisen vuoden tasossa. Nuorten keskus Noppa on toiminut hyvin palvelen avoimena nuorisotilana Vaisaaren koulukeskuksessa. Myös päiväkäyttö on ollut aktiivista. Nuorisopalvelujen omia toimintoja on Nopassa ollut pienryhmä-, koulutus- ja kerhotoimintaa sekä musiikkitapahtumat. Muita käyttäjiä ovat olleet Perhepalvelut, Vaisaaren koulu ja yhdistykset. Noppa on toiminut erilaisten tapahtumien keskuksena, esim. Raisio Race -mäkiautokisoissa.

Nuorisopalvelujen henkilöstö oli aktiivisesti mukana verkostotyössä kaupungin eri yksiköiden kanssa. Pienryhmätoiminta sekä yhteistyö koulujen, sosiaalipalveluiden ja muiden toimijoiden kanssa on lisääntynyt. Keväällä järjestettiin vanhempien viikon tilaisuuksia yhteistyössä Turun alueen nuorisopalveluiden kanssa. Myös uusien 7. luokkien ryhmätykset toteutettiin perinteisesti Vaisaaren koululaisille. Erityisnuorisotyöntekijä oli tiiviissä yhteistyössä So-Te:n hankkeissa ja koulujen oppilashuoltoryhmien kanssa.

Kerhotoiminnan, retkien ja tapahtumien määrä ja osallistujamäärät toteutuivat suunnitellusti. Alkukesän perinteiset päiväleirit alakoululaisille toteutettiin Kesärannan kurssikeskuksen tiloissa. Päiväleiritilat menetettiin Kesärannan kaavoituksen ja tonttirakentamisen myötä. Uusia tiloja ei ole toteutettu ja näin ollen leirien kapasiteetti on pienempi tiloista johtuen. Tämä näkyy leirikeskuksen kävijämäärien pienenemisenä. Ystävyyskaupunkien Elmshorn ja Csongrád nuorisovaihdon ohjelmassa oli tällä kerralla Raision vuoro toimia isäntänä. Pääosin Kesärannassa toteutetulla viikon leirillä oli kansainvälisiä vieraita 26 ja yhteensä raisiolaisten kanssa eri toiminnoissa 40 nuorta.

Nuorten työpajojen eli puutyöpajan, käsityöpajan ja starttipajan toiminta on toteutunut entisessä laajuudessaan. Nuorten työllisyystilanteessa pajatoiminnan kysyntä on kasvanut. Raision Nuorten työpajat ovat tiiviissä yhteistyössä ympäristökuntien kanssa Nuorten Työpajaverkostossa. Nuorten Työpajatoimintaan saadaan vuosittain OKM:n avustusta.